

تحلیل کیفی تأثیر آموزش مهارت‌های نرم بر موفقیت تحصیلی دانشجویان

۱. مهتاب حاجی‌پور*؛ دانشکده برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

چکیده

هدف این مطالعه، تحلیل کیفی تأثیر آموزش مهارت‌های نرم بر موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاهی بود. این تحقیق کیفی با استفاده از مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با ۲۴ دانشجوی دانشگاهی در تهران انجام شد. شرکت‌کنندگان به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند تا تنوع لازم برای تحقیق فراهم شود. جمع‌آوری داده‌ها تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. مصاحبه‌ها به‌طور کامل پیاده‌سازی شده و داده‌ها با استفاده از تحلیل مضمون مورد بررسی قرار گرفتند تا کدهای باز، محوری و انتخابی شناسایی و مضامین اصلی مرتبط با تأثیر آموزش مهارت‌های نرم استخراج شوند. این مطالعه چندین مضمون کلیدی را شناسایی کرد که بر تأثیر مهارت‌های نرم بر موفقیت تحصیلی تأکید داشتند. از جمله این مضامین می‌توان به بهبود مهارت‌های ارتباطی، افزایش خودآگاهی، مدیریت بهتر زمان و تقویت تفکر انتقادی اشاره کرد. یافته‌ها نشان داد که دانشجویانی که در آموزش مهارت‌های نرم شرکت کردند، انگیزه بیشتری داشتند، استرس کمتری را تجربه کردند و روابط بهتری با همکلاسی‌ها و اساتید خود برقرار کردند که همه این‌ها به موفقیت تحصیلی آنان کمک کرد. تحلیل داده‌ها همچنین نشان داد که این مهارت‌ها به بهبود حل مسئله، تصمیم‌گیری موثر و تاب‌آوری تحصیلی منجر می‌شوند. آموزش مهارت‌های نرم نقش مهمی در بهبود عملکرد تحصیلی دانشجویان ایفا می‌کند و آنها را برای مواجهه با چالش‌های تحصیلی به‌طور موثری آماده می‌کند. نتایج این پژوهش نشان‌دهنده اهمیت ادغام توسعه مهارت‌های نرم در برنامه‌های درسی آموزش عالی برای تقویت توسعه همه‌جانبه دانشجویان و آماده‌سازی بهتر آنان برای موفقیت حرفه‌ای آینده است.

واژگان کلیدی: مهارت‌های نرم، موفقیت تحصیلی، تحقیق کیفی، دانشجویان دانشگاهی، تحلیل مضمون، مهارت‌های ارتباطی، تفکر انتقادی، مدیریت زمان، خودآگاهی.

مقدمه

با توجه به تغییرات سریع در محیط‌های کاری و نیازهای جدیدی که بازار کار در قرن ۲۱ به همراه آورده است، اهمیت مهارت‌های نرم به‌ویژه در محیط‌های آموزشی به‌طور قابل توجهی افزایش یافته است. مهارت‌های نرم، که به توانایی‌هایی مانند ارتباط موثر، کار گروهی، مدیریت زمان، و تفکر انتقادی اشاره دارند، به عنوان عوامل کلیدی در موفقیت تحصیلی و حرفه‌ای دانشجویان شناخته می‌شوند (Ateş, 2020). این مهارت‌ها به دانشجویان کمک می‌کنند تا علاوه بر تسلط بر مهارت‌های فنی و علمی، بتوانند در محیط‌های پویا و چندبعدی به‌خوبی عمل کنند.

در آموزش عالی، تاکید بر توسعه مهارت‌های نرم به عنوان بخشی از برنامه‌های درسی امری ضروری شده است. آموزش سنتی که تنها بر انتقال دانش تخصصی متمرکز است، نمی‌تواند تمامی نیازهای دانشجویان را برای مواجهه با چالش‌های پیچیده دنیای واقعی فراهم کند (Chamorro-Premuzic et al., 2010). بر این اساس، دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی در سراسر جهان به سمت ایجاد و اجرای برنامه‌هایی روی آورده‌اند که مهارت‌های نرم را به عنوان بخش جدایی‌ناپذیر از تجربه آموزشی دانشجویان در نظر می‌گیرند (Che-Ani et al., 2014).

مطالعات متعددی نشان داده‌اند که مهارت‌های نرم نه تنها بر عملکرد حرفه‌ای، بلکه بر موفقیت تحصیلی دانشجویان نیز تأثیرگذار هستند. به عنوان مثال، مطالعات انجام شده توسط Casali و Meneghetti (۲۰۲۳) نشان می‌دهند که مهارت‌های نرم، مانند مدیریت استرس و تفکر انتقادی، به طور مستقیم و غیرمستقیم با پیشرفت تحصیلی و کاهش اضطراب‌های عمومی در بین دانشجویان دانشگاهی ارتباط دارند. به علاوه، این مهارت‌ها می‌توانند از طریق بهبود تعاملات اجتماعی و افزایش انگیزه تحصیلی، به بهبود کیفیت یادگیری و افزایش رضایت از تجربه تحصیلی کمک کنند (Caldarella et al., 2016).

یکی از چالش‌های مهم در توسعه مهارت‌های نرم در میان دانشجویان، فقدان یک رویکرد سیستماتیک و جامع برای آموزش این مهارت‌هاست. بسیاری از دانشگاه‌ها هنوز به روش‌های سنتی تدریس متکی هستند که کمتر به توسعه مهارت‌های نرم می‌پردازند (Al-Sa'di, 2023). با این حال، افزایش تقاضا برای دانشجویانی که توانایی‌های نرم قوی دارند، دانشگاه‌ها را وادار کرده است تا به دنبال روش‌های نوآورانه برای آموزش این مهارت‌ها باشند (Bonifaz-Delgado, 2023). به عنوان مثال، برخی از دانشگاه‌ها از بازی‌های جدی (serious games) به عنوان ابزاری برای آموزش مهارت‌های نرم استفاده می‌کنند، که نشان داده شده است تأثیر مثبتی بر موفقیت تحصیلی دانشجویان داشته است (Almeida & Buzády, 2023).

روش‌های متعددی برای آموزش مهارت‌های نرم در محیط‌های آموزشی پیشنهاد شده است. یکی از این روش‌ها، ادغام مهارت‌های نرم در دروس فنی و تخصصی است که به دانشجویان امکان می‌دهد تا این مهارت‌ها را به‌طور همزمان با مهارت‌های فنی خود توسعه دهند (Anthony & Garner, 2016). همچنین، استفاده از پروژه‌های گروهی و فعالیت‌های عملی به عنوان ابزارهای آموزشی می‌تواند به توسعه مهارت‌هایی مانند کار گروهی، حل مسئله و تفکر انتقادی کمک کند (Aryani et al., 2021).

علاوه بر این، برخی از محققان پیشنهاد کرده‌اند که برنامه‌های آموزشی باید به گونه‌ای طراحی شوند که به دانشجویان فرصت دهند تا مهارت‌های نرم خود را در محیط‌های واقعی تمرین کنند. این شامل مشارکت در کارآموزی‌ها، پروژه‌های اجتماعی و فعالیت‌های فوق برنامه است که می‌تواند به توسعه این مهارت‌ها کمک کند (Alwi et al., 2020). برای مثال، مطالعات انجام شده در ترکیه نشان داده است که ارائه دوره‌های خاص برای مهارت‌های نرم می‌تواند به طور قابل توجهی سطح این مهارت‌ها را در میان دانشجویان مهندسی افزایش دهد (BATAKLAR, 2023).

در بازار کار امروز، مهارت‌های نرم به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین کننده موفقیت حرفه‌ای شناخته می‌شوند. کارفرمایان اغلب به دنبال افرادی هستند که علاوه بر داشتن دانش تخصصی، توانایی‌های نرم مانند ارتباط موثر، کار گروهی، و حل مسئله را نیز دارا باشند (Groh et al., 2016). این امر باعث شده است که دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی توجه بیشتری به آموزش این مهارت‌ها داشته باشند تا فارغ‌التحصیلان آنها بتوانند به طور موفقیت آمیزی وارد بازار کار شوند (Franco-Ángel et al., 2022). مهارت‌های نرم نه تنها بر موفقیت تحصیلی و حرفه‌ای، بلکه بر تعاملات اجتماعی و فردی نیز تأثیر بسزایی دارند. این مهارت‌ها به دانشجویان کمک می‌کنند تا بتوانند در محیط‌های چندفرهنگی و متنوع به خوبی عمل کنند و با دیگران به طور موثر ارتباط برقرار کنند (Alwadai, 2021). علاوه بر این، مهارت‌های نرم می‌توانند به بهبود سلامت روانی و کاهش استرس‌های ناشی از تحصیل و کار کمک کنند، که این امر به نوبه خود می‌تواند به موفقیت بیشتر در زندگی تحصیلی و حرفه‌ای منجر شود (Alsarayreh, 2023).

با توجه به افزایش اهمیت مهارت‌های نرم، نیاز به تحقیق و توسعه روش‌های جدید و موثر برای آموزش این مهارت‌ها بیش از پیش احساس می‌شود. محققان پیشنهاد کرده‌اند که برنامه‌های آموزشی باید به گونه‌ای طراحی شوند که به طور مستمر و پویا با تغییرات نیازهای بازار کار و تحولات اجتماعی و فرهنگی هماهنگ باشند (Heckman & Kautz, 2012). این شامل استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی، مانند یادگیری آنلاین و محیط‌های شبیه‌سازی شده، برای توسعه و تقویت مهارت‌های نرم است (Casali et al., 2022).

علاوه بر این، تحقیقات نشان داده‌اند که مشارکت فعال دانشجویان در فرایند یادگیری، از جمله بازخورد مداوم و فرصت‌های تمرین عملی، می‌تواند به بهبود مهارت‌های نرم آنها کمک کند (Almeida & Buzády, 2023). بنابراین، دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی باید به دنبال ایجاد محیط‌های یادگیری باشند که نه تنها دانش فنی، بلکه مهارت‌های نرم را نیز به طور موثر به دانشجویان انتقال دهند (Ramos-Monge, 2023).

به طور کلی، مهارت‌های نرم به عنوان یکی از عوامل کلیدی موفقیت در زندگی تحصیلی و حرفه‌ای دانشجویان شناخته می‌شوند. با توجه به نیازهای جدید بازار کار و اهمیت روزافزون این مهارت‌ها، دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی باید به دنبال توسعه و

تقویت برنامه‌های آموزشی باشند که به‌طور جامع و موثر این مهارت‌ها را به دانشجویان آموزش دهند. لذا، هدف این مطالعه، تحلیل کیفی تأثیر آموزش مهارت‌های نرم بر موفقیت تحصیلی دانشجویان دانشگاهی بود.

روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش، از روش تحقیق کیفی برای بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های نرم بر موفقیت تحصیلی دانشجویان استفاده شده است. مطالعه حاضر بر روی ۲۴ نفر از دانشجویان دانشگاه‌های تهران انجام شده است که به صورت هدفمند انتخاب شدند. این دانشجویان با توجه به ملاک‌های معینی مانند سن، رشته تحصیلی و تجربه قبلی در آموزش مهارت‌های نرم انتخاب شدند تا تنوع و عمق داده‌های کیفی به دست آید. این پژوهش به صورت کیفی و با استفاده از روش مصاحبه نیمه‌ساختاریافته انجام شد. به منظور رسیدن به اشباع نظری، ۲۴ نفر از دانشجویان دانشگاه‌های تهران به عنوان شرکت‌کننده در این مطالعه انتخاب شدند. اشباع نظری به این معناست که با افزایش تعداد شرکت‌کنندگان، داده‌های جدید و معناداری به دست نیامد و اطلاعات به دست آمده تکراری بود. جمع‌آوری داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته انجام شد. این مصاحبه‌ها به صورت حضوری با هر یک از شرکت‌کنندگان برگزار شد و سؤالات بازپاسخ و انعطاف‌پذیر جهت کشف تجربیات و دیدگاه‌های شرکت‌کنندگان طراحی شد. هر مصاحبه حدود ۴۵ تا ۶۰ دقیقه به طول انجامید و تمامی مصاحبه‌ها ضبط و سپس کلمه به کلمه پیاده‌سازی شدند. برای تحلیل داده‌های به دست آمده از روش تحلیل مضمون استفاده شد. پس از پیاده‌سازی مصاحبه‌ها، داده‌ها با دقت مورد بررسی و کدگذاری قرار گرفتند. این کدها در دسته‌های موضوعی مختلف طبقه‌بندی شدند و از طریق تحلیل مضمون، الگوها و مفاهیم اصلی شناسایی و استخراج شدند. در نهایت، نتایج تحلیل به صورت یافته‌های پژوهش ارائه شد که به بررسی عمیق‌تر تأثیر آموزش مهارت‌های نرم بر موفقیت تحصیلی دانشجویان پرداخت.

یافته‌ها

در جدول زیر، کدهای باز به دست آمده از تحلیل مصاحبه‌ها در کنار کدهای محوری مربوطه و چند نمونه نقل قول از شرکت‌کنندگان آورده شده‌اند.

جدول ۱. نتایج کدگذاری محوری

کد محوری	کدهای باز	نمونه نقل قول
بهبود مهارت‌های ارتباطی	یادگیری اصول مکالمه، تقویت اعتماد به نفس در صحبت کردن، افزایش توانایی گوش دادن فعال	"بعد از این دوره، توانستم با اساتید و همکلاسی‌هایم بهتر ارتباط برقرار کنم."
تقویت مدیریت زمان	برنامه‌ریزی موثر، اولویت‌بندی وظایف، کاهش استرس ناشی از کمبود زمان	"آموختم که چطور برای کارهایم برنامه‌ریزی کنم و دیگر استرس نداشته باشم."
افزایش خودآگاهی	شناسایی نقاط قوت و ضعف، توسعه مهارت‌های خودآرزیایی، تقویت هوش هیجانی	"این دوره کمک کرد تا بهتر خودم را بشناسم و روی نقاط قوتم تمرکز کنم."

ارتقای مهارت‌های حل مسئله	تحلیل مسائل، ارائه راه‌حل‌های خلاقانه، کاهش وابستگی به دیگران	"الان می‌دانم چطور مسائل را بهتر تجزیه و تحلیل کنم و خودم راه‌حل پیدا کنم".
افزایش انگیزه تحصیلی	شناسایی اهداف شخصی، ایجاد انگیزه درونی، تقویت اراده	"بعد از این دوره، احساس کردم انگیزه بیشتری برای ادامه تحصیل دارم".
بهبود کار گروهی	همکاری موثر با دیگران، پذیرش نظرات دیگران، تقویت روحیه تیمی	"توانستم بهتر با همکلاسی‌هایم همکاری کنم و به نتایج بهتری برسیم".
تقویت مهارت‌های تفکر نقادانه	تحلیل و ارزیابی اطلاعات، شناسایی تعصبات، افزایش دقت در تصمیم‌گیری	"الان می‌توانم اطلاعات را بهتر بررسی کنم و تصمیمات بهتری بگیرم".
مدیریت استرس	تکنیک‌های آرامش‌بخشی، کنترل فشارهای تحصیلی، بهبود سلامت روان	"یاد گرفتم چطور با استرس‌های دانشگاهی کنار بیایم و آرامشم را حفظ کنم".
ارتقای مهارت‌های ارائه	بهبود مهارت‌های سخنرانی، استفاده از ابزارهای تصویری، کنترل استرس در ارائه	"حالا می‌توانم با اعتماد به نفس بیشتری ارائه بدهم و از ابزارهای مختلف استفاده کنم".
افزایش تاب‌آوری	تحمل شکست‌ها، ادامه دادن پس از ناکامی، تقویت اراده	"بعد از این دوره، حتی اگر شکست بخورم، به راحتی از نو شروع می‌کنم".
تقویت روحیه خلاقیت	تولید ایده‌های نو، استفاده از روش‌های خلاقانه در حل مسائل، افزایش نوآوری	"یاد گرفتم که چطور از فکرهای نو و خلاقانه استفاده کنم".
بهبود توانایی‌های تصمیم‌گیری	تحلیل موقعیت‌ها، ارزیابی راه‌حل‌ها، انتخاب بهترین گزینه	"حالا می‌توانم تصمیماتم را با اطمینان بیشتری بگیرم".
تقویت مهارت‌های مدیریت بحران	شناسایی بحران‌ها، واکنش سریع و موثر به مشکلات، کاهش آسیب‌ها	"حالا در موقعیت‌های بحرانی بهتر می‌توانم تصمیم بگیرم و عمل کنم".
بهبود تعامل با اساتید	ایجاد روابط مثبت، افزایش مشارکت در کلاس، دریافت بازخوردهای موثر	"توانستم با اساتیدم ارتباط بهتری برقرار کنم و بازخوردهای مفیدتری دریافت کنم".
ارتقای اعتماد به نفس	خودباوری، کاهش اضطراب، تقویت احساس ارزشمندی	"بعد از این دوره، اعتماد به نفسم در انجام کارها خیلی بیشتر شده است".

در جدول زیر کدهای محوری به دسته‌های اصلی (مضامین) دسته‌بندی شده‌اند و کدهای باز مربوط به هر دسته نیز مشخص

شده است.

جدول ۲. نتایج کدگذاری انتخابی

مضمون اصلی	کدهای محوری	کدهای باز
مهارت‌های شخصی و درونی	افزایش خودآگاهی، تقویت روحیه خلاقیت، افزایش تاب‌آوری، ارتقای اعتماد به نفس	شناسایی نقاط قوت و ضعف، خودارزیابی، تولید ایده‌های نو، تحمل شکست‌ها، خودباوری
مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی	بهبود مهارت‌های ارتباطی، بهبود کار گروهی، بهبود تعامل با اساتید	یادگیری اصول مکالمه، تقویت اعتماد به نفس در صحبت کردن، همکاری موثر با دیگران، ایجاد روابط مثبت
مدیریت و سازماندهی	تقویت مدیریت زمان، بهبود توانایی‌های تصمیم‌گیری، مدیریت استرس، تقویت مهارت‌های مدیریت بحران	برنامه‌ریزی موثر، اولویت‌بندی وظایف، تحلیل موقعیت‌ها، واکنش سریع به مشکلات
مهارت‌های فکری و تحلیلی	تقویت مهارت‌های حل مسئله، تقویت مهارت‌های تفکر نقادانه	تحلیل مسائل، ارائه راه‌حل‌های خلاقانه، تحلیل و ارزیابی اطلاعات

تحلیل داده‌های کیفی نشان داد که آموزش مهارت‌های نرم تأثیرات گسترده‌ای بر موفقیت تحصیلی دانشجویان دارد. این تأثیرات در قالب کدهای محوری و باز طبقه‌بندی شدند و به‌طور کلی به پنج مضمون اصلی تقسیم شدند: مهارت‌های شخصی و درونی، مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی، مدیریت و سازماندهی، مهارت‌های فکری و تحلیلی، و انگیزه و پیشرفت تحصیلی. این دسته‌بندی‌ها نشان‌دهنده تنوع و گستردگی تأثیرات آموزش مهارت‌های نرم بر جنبه‌های مختلف زندگی تحصیلی و شخصی دانشجویان است.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان داد که آموزش مهارت‌های نرم تأثیر قابل توجهی بر موفقیت تحصیلی دانشجویان دارد. این نتایج با نتایج مطالعات پیشین همخوانی دارد که تأثیر مثبت مهارت‌های نرم بر جنبه‌های مختلف زندگی تحصیلی و حرفه‌ای دانشجویان را تأیید می‌کنند. به‌طور کلی، در این پژوهش مشخص شد که مهارت‌های نرم از طریق بهبود مهارت‌های ارتباطی، افزایش خودآگاهی، تقویت تفکر انتقادی، و مدیریت بهتر زمان و استرس، به موفقیت تحصیلی دانشجویان کمک می‌کنند.

یکی از نتایج مهم این پژوهش، افزایش خودآگاهی دانشجویان از طریق آموزش مهارت‌های نرم بود. این یافته با مطالعات پیشین هماهنگ است که نشان می‌دهند افزایش خودآگاهی می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا نقاط قوت و ضعف خود را بهتر بشناسند و از این طریق بر بهبود عملکرد تحصیلی خود تمرکز کنند (Alwadai, 2021). علاوه بر این، تقویت مهارت‌های ارتباطی نیز به عنوان یکی از عوامل کلیدی در موفقیت تحصیلی دانشجویان شناسایی شد. این نتیجه نیز با تحقیقات پیشین همخوانی دارد که نشان داده‌اند مهارت‌های ارتباطی قوی می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا بهتر با همکلاسی‌ها و اساتید خود تعامل کنند و از این طریق کیفیت یادگیری خود را افزایش دهند (Chamorro-Premuzic et al., 2010).

همچنین، نتایج این پژوهش نشان داد که آموزش مهارت‌های نرم می‌تواند به طور قابل توجهی تفکر انتقادی دانشجویان را تقویت کند. این یافته با مطالعات انجام شده توسط Anthony و Garner (۲۰۱۶) مطابقت دارد که نشان می‌دهد تفکر انتقادی به دانشجویان کمک می‌کند تا به تحلیل و ارزیابی اطلاعات بپردازند و تصمیمات بهتری در زمینه‌های تحصیلی و حرفه‌ای خود بگیرند. علاوه بر این، مدیریت زمان و استرس نیز از جمله مهارت‌های نرم مهمی بودند که تأثیر مستقیم بر موفقیت تحصیلی دانشجویان داشتند. این نتیجه با مطالعات قبلی همسو است که نشان داده‌اند مدیریت موثر زمان و کاهش استرس می‌تواند به افزایش بهره‌وری و کیفیت زندگی تحصیلی دانشجویان منجر شود (Casali & Meneghetti, 2023).

مطالعات دیگری نیز نشان داده‌اند که مهارت‌های نرم می‌توانند به دانشجویان کمک کنند تا انگیزه تحصیلی خود را افزایش دهند و به اهداف تحصیلی خود نزدیک‌تر شوند. به عنوان مثال، مطالعه انجام شده توسط Alwadai (۲۰۲۱) نشان داد که مهارت‌های

نرم می‌توانند به دانشجویان کمک کنند تا اهداف شخصی خود را شناسایی کرده و از طریق ایجاد انگیزه درونی به موفقیت‌های تحصیلی بیشتری دست یابند. این نتیجه با یافته‌های پژوهش حاضر نیز همخوانی دارد که نشان داد آموزش مهارت‌های نرم به دانشجویان کمک کرده تا انگیزه بیشتری برای ادامه تحصیل و رسیدن به اهداف خود داشته باشند.

این پژوهش نیز مانند هر پژوهش دیگری با محدودیت‌هایی مواجه بوده است. یکی از محدودیت‌های اصلی این پژوهش، محدود بودن تعداد شرکت‌کنندگان به ۲۴ نفر و تمرکز بر دانشجویان دانشگاه‌های تهران بوده است. این مسئله می‌تواند تعمیم‌پذیری نتایج به سایر دانشجویان و دانشگاه‌های دیگر را محدود کند. همچنین، استفاده از روش تحقیق کیفی و مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته ممکن است به دلیل وجود سوگیری‌های ذاتی در تحلیل داده‌ها، دقت یافته‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. علاوه بر این، این پژوهش به بررسی تأثیرات کوتاه‌مدت آموزش مهارت‌های نرم بر موفقیت تحصیلی دانشجویان پرداخته است و ممکن است تأثیرات بلندمدت این آموزش‌ها نیاز به مطالعه و بررسی بیشتری داشته باشد.

با توجه به محدودیت‌های این پژوهش، پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های آینده با نمونه‌های بزرگ‌تر و متنوع‌تری از دانشجویان انجام شود تا تعمیم‌پذیری نتایج افزایش یابد. همچنین، استفاده از روش‌های تحقیق کمی می‌تواند به دقت و عینیت بیشتر در تحلیل داده‌ها کمک کند. علاوه بر این، بررسی تأثیرات بلندمدت آموزش مهارت‌های نرم بر موفقیت تحصیلی و حرفه‌ای دانشجویان می‌تواند دیدگاه جامع‌تری در این زمینه ارائه دهد. پژوهش‌های آینده می‌توانند به بررسی تأثیرات آموزش مهارت‌های نرم در سایر مقاطع تحصیلی و رشته‌های تحصیلی مختلف نیز بپردازند تا مشخص شود که آیا این تأثیرات در سایر گروه‌های دانشجویی نیز مشاهده می‌شود یا خیر. با توجه به نتایج این پژوهش، پیشنهاد می‌شود که دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی به توسعه و تقویت برنامه‌های آموزشی مهارت‌های نرم برای دانشجویان بپردازند. این برنامه‌ها می‌توانند به‌طور جداگانه یا به‌صورت ادغام شده با دروس تخصصی ارائه شوند تا دانشجویان بتوانند مهارت‌های نرم خود را به‌طور همزمان با مهارت‌های فنی و علمی خود تقویت کنند. همچنین، استفاده از روش‌های آموزشی نوین مانند بازی‌های جدی و پروژه‌های گروهی می‌تواند به توسعه این مهارت‌ها کمک کند. دانشگاه‌ها می‌توانند با ایجاد محیط‌های یادگیری مشارکتی و تعاملی، دانشجویان را تشویق به تمرین و استفاده از مهارت‌های نرم در موقعیت‌های واقعی کنند. علاوه بر این، ارائه بازخورد مداوم و فرصت‌های ارزیابی عملکرد در زمینه مهارت‌های نرم می‌تواند به بهبود مستمر این مهارت‌ها کمک کند.

منابع

Aghaee, N. (2023). Soft skills demand and supply through the lens of higher education students. *European Conference on E-Learning*, 22(1), 1-10. <https://doi.org/10.34190/ecel.22.1.1639>

Al-Sa'di, A. (2023). Assessing educators' soft skills: developing a self-assessment instrument. *Administrative Sciences*, 13(9), 208. <https://doi.org/10.3390/admsci13090208>

Almeida, F. and Buzády, Z. (2023). Exploring the impact of a serious game in the academic success of entrepreneurship students. *Journal of Educational Technology Systems*, 51(4), 436-454. <https://doi.org/10.1177/00472395231153187>

Alwi, N., Isa, K., Abidin, N., Yussof, S., & Bakar, I. (2020). Graduate employability among low academic achievers. *The New Educational Review*, 62(4), 46-56. <https://doi.org/10.15804/tner.20.62.4.04>

Anthony, S. and Garner, B. (2016). Teaching soft skills to business students. *Business and Professional Communication Quarterly*, 79(3), 360-370. <https://doi.org/10.1177/2329490616642247>

Aryani, F., Wirawan, H., Saman, A., Samad, S., & Jufri, M. (2021). From high school to workplace: investigating the effects of soft skills on career engagement through the role of psychological capital in different age groups. *Education + Training*, 63(9), 1326-1345. <https://doi.org/10.1108/et-03-2021-0087>

BATAKLAR, S. (2023). Soft skills acquisition for engineering undergraduates in turkey: a soft skills course design. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 9(2), 144-156. <https://doi.org/10.24289/ijsser.1260896>

Bonifaz-Delgado, L. (2023). A study of the relationship between educational background, psychological factors, and soft skills among bioengineering students. <https://doi.org/10.18687/laccei2023.1.1.1578>

Caldarella, P., Larsen, R., Williams, L., Wehby, J., Wills, H., & Kamps, D. (2016). Monitoring academic and social skills in elementary school. *Journal of Positive Behavior Interventions*, 19(2), 78-89. <https://doi.org/10.1177/1098300716665081>

Casali, N. and Meneghetti, C. (2023). Soft skills and study-related factors: direct and indirect associations with academic achievement and general distress in university students. *Education Sciences*, 13(6), 612. <https://doi.org/10.3390/educsci13060612>

Casali, N., Ghisi, M., & Meneghetti, C. (2022). The role of general and study-related intraindividual factors on academic learning outcomes under covid-19: a cross-sectional and longitudinal analysis. *Education Sciences*, 12(2), 101. <https://doi.org/10.3390/educsci12020101>

Chamorro-Premuzic, T., Arteche, A., Bremner, A., Greven, C., & Furnham, A. (2010). Soft skills in higher education: importance and improvement ratings as a function

of individual differences and academic performance. *Educational Psychology*, 30(2), 221-241. <https://doi.org/10.1080/01443410903560278>

Groh, M., Krishnan, N., McKenzie, D., & Vishwanath, T. (2016). The impact of soft skills training on female youth employment: evidence from a randomized experiment in Jordan. *Iza Journal of Labor & Development*, 5(1). <https://doi.org/10.1186/s40175-016-0055-9>

A Qualitative Analysis of the Impact of Soft Skills Training on Students' Academic Success

1. Mahtab Hajipour*: Department of Educational Planning, University of Guilan, Rasht, Iran

Abstract

The objective of this study was to qualitatively analyze the impact of soft skills training on the academic success of university students. This qualitative research was conducted using semi-structured interviews with 24 university students from Tehran. Participants were selected through purposive sampling to ensure a diverse representation. Data collection continued until theoretical saturation was achieved. The interviews were transcribed verbatim, and data were analyzed using thematic analysis to identify open, axial, and selective codes that represent the core themes related to the impact of soft skills training. The study identified several key themes that highlight the influence of soft skills on academic success. These include improved communication skills, enhanced self-awareness, better time management, and increased critical thinking abilities. The findings revealed that students who participated in soft skills training experienced higher motivation, reduced stress, and improved relationships with peers and faculty, all of which contributed to their academic success. The analysis also showed that these skills help in better problem-solving, effective decision-making, and overall academic resilience. Soft skills training plays a crucial role in enhancing students' academic performance by equipping them with essential non-technical skills that improve their ability to navigate academic challenges. The results underscore the importance of integrating soft skills development into higher education curricula to foster holistic student development and better prepare them for future professional success.

Keywords: Soft skills, academic success, qualitative research, university students, thematic analysis, communication skills, critical thinking, time management, self-awareness.
